

Delrapport 3

Ansvar for bedre læringsmiljø

Uni Rokkansenteret evaluerer Utdanningsdirektoratets femårige satsing på bedre læringsmiljø. I denne rapporten ser forskerne på hvordan skoleeiere og skoleledere følger opp sitt ansvar for å skape bedre læringsmiljø.

RAPPORT | SIST ENDRET: 25.04.2013

Tittel:

Ansvar, innsats og praksis i arbeidet for bedre læringsmiljø : evaluering av den nasjonale satsningen Bedre læringsmiljø : delrapport 3

Rapporten:

[Last ned rapporten \(PDF\)](#)

Forfatter:

Ingrid Helgøy, Anne Homme

Utgiver:

Uni Research

År:

2013

Rapportserie

Dette er tredje rapport i denne serien. Se også:

- [Delrapport 1: Skoleeieres og skolelederes oppfatninger om nytte og relevans av nasjonalt veiledningsmaterie](#)ll
- [Delrapport 4: Evaluering av satsing på bedre læringsmiljø](#)
- [Delrapport 5: Økt innsats for læringsmiljøet](#)

Rapporten baserer seg på dybdeintervjuer med fem skoleeiere og seks skoler som deltar i den nasjonale satsningen Bedre læringsmiljø. Disse er blitt sammenlignet med fem skoleeiere og syv skoler som ikke har prosjekt i satsningen. I tillegg til intervjuene, baserer rapporten seg på skoleeierens tilstandsrapporter og kvalitetsutviklingsplaner.

To spørsmål er sentrale:

1. Hvordan ivaretar skoleeier sitt ansvar for skolen og læringsmiljøet?
2. Hvordan ivaretar skoleleder sitt ansvar for skolen og læringsmiljøet?

Skoleeierne er jobber systematisk for å skape bedre læringsmiljø

Skoleeierne i undersøkelsen jobber systematisk med rutiner og systemer for tilsyn og støtte og oppfølging av skolene. Bedre læringsmiljø og felles nasjonalt tilsyn med elevenes psykososiale miljø har bidratt til å sette elevenes læringsmiljø på dagsorden. Skoleeierne opplever også at politikerne er mer engasjerte enn tidligere.

Den statlige satsingen er nyttig for skoleeierne

Skoleeierne som deltar i satsingen på bedre læringsmiljø opplever at prosjektet er et godt middel for å komme videre i arbeidet for bedre læringsmiljø på egne skoler. Eksterne fagmiljø, Utdanningsdirektoratet og Fylkesmannen blir i økende grad trukket inn i skoleeierens arbeid med læringsmiljøet.

Uklar ansvarsfordeling mellom skoleeier og skoleleder

Et gjennomgående problem er at prosjektene er mangelfullt forankret hos skoleledelsen og/eller i det pedagogiske personalet. Det er ikke enighet om læringsmiljøutfordringene og måten disse skal løses på. Selv om organisering er et viktig virkemiddel i arbeidet med læringsmiljøet, er det i mange tilfeller uklar ansvarsfordeling mellom skoleeier og skoleleder.

For at skoleeier skal lykkes med å skape bedre læringsmiljø må følgende være på plass:

- Det må være en felles forståelse på tvers av nivåer for hvilke læringsmiljøutfordringer skolen og skoleeier har
- Det må være enighet om løsninger og tiltak
- Det må være en avklart ansvarsdeling i prosjektgjennomføringen

Forskjeller mellom skoler som deltar og ikke deltar i satsingen

Kunnskapsgrunnlaget og nettressursene i den nasjonale satsingen Bedre læringsmiljø synes å ha større gjennomslag hos skoler som deltar i satsingen sammenlignet med dem som ikke er med. Deltakerskolene vurderer imidlertid selv at de har problemer med å gjennomføre prosjektene. Dette kan skyldes at prosjektskolene i utgangspunktet hadde til dels store læringsmiljøutfordringer, og trolig større utfordringer enn skolene som ikke har prosjekter i satsingen. Slike systematiske forskjeller gjør det vanskelig å vurdere innsatsen til prosjektskolene opp mot skolene uten prosjekt.

De aller fleste skolene i undersøkelsen jobber med læringsmiljøet, men skolene med prosjekt i den statlige satsingen gjør det noe mer systematisk enn skoler uten prosjekt.

For at skolene skal lykkes med å skape bedre læringsmiljø må følgende være på plass:

- Det må være samarbeid på skolen om prosjektutforming og gjennomføring
- Prosjektet må være basert på erfarte utfordringer i skolen som samsvarer med skoleeiers oppfatninger